

РУСКИ НОВИНИ

ЗА РУСИНОХ У КРАЛЬОВИНІ ЮГОСЛАВІЇ

**КАЖДИ СВІДОМИ
РУСНАК
будзе ше стараць по
возможносци, же би
бул присутні 1. и 2.
VIII. у Миклошевцох
на просв. схадзких і
народним торжеству.**

Найновши висти.

У Єспанії

Война юсташа в днія на днень вже страпненіша. У тих тижнях ще кирпичі борби водав вададло од Мадриду и коло Теруеля. Тёраз вовторок націоналісти пребили уж і други обруч коло Мадрида од вададній страні и бавкіли тут други шор декункох. У тей битці націоналісти одоцали од червених цалу сдану часць фронту і за лапели 1.800 літадох. — Тож и на теруеленім фронту націоналісти тих дньох прешли напредок 60 км.

На далекім Востоку

Велью ще пішле и в едній и в другій страні, ще опасносці од великої війни прешла жеда Кіну і Янаю, а висти прихода, ще обидві страни німілосердно бомбардує едні другіх. Кіневі відпущелі один час и початли 37. дивнавію все сиверу, але не на други час. Там нешка уж кирпичі борби. Япак не вери же ще тут спор ушори ик мірни способ.

У одбору „Існінтернації“

Віннітру же приде до влагоди з глядом на англійський план, по котрим би ще дало єспанське питане ушориць, бо престанійткі Италиї у тих одбору Франції дал найновішу віяяву, по котрій видно, же Италиї помігча свій єдніс тут цалей ствари.

Югославянски павильон

(будоўля, у котрій виставлені Югославянски предметы) на парижкій виставі достайл загальніше признане, же є єден од найкрасіше узореніх.

Англійски долні дом

вигласаі вельки кредити за наоружане.

Америцкі студэнт Прэм

у Ельсу відумаі вай єден нові отровні гаів, од котрого ще не може зачуваць іншай маскі по до тёраз постаян. Із тому щицкому ще ще и на туні спосаб доходзі до юго.

Важносць торжества у Миклошевцох.

Іще же до тера зажди рок одбута тлавіца схадзка Просвіти од ей осноўнік у позней новага, які прынарада такій інституції. На жаль, добра часць нашого народа ище и до неїцка при отвореніх очах не видзі туту свою чечікую потребу просвіти, а спотыкаше о ю. А чюпек, же би бул чловеком, мушки жыць не лес матернізм але и духовным жытом. Бех злакній просвіти не напредую ще аш у економіческим, але и у обще культурным, але аш у вірскім жытве. Християнство є жрицю и подпора здряжкі просвіти, а кожда-така просвіта є поднію християнства.

З того вінходзіць же щажди Руслак бул прэз тогі році інне поволані да особіно и громадно у просвітній роботі участнік, бігут поволані да з рока на рок будзе присутні на просвітній схадзкі. То дружносць щаждого з нас тут з огляду на нас самих, з огляду на нашу сімоосвіту, тог з огляду на поступ у добром юного народа.

Але тогі року зміс особіно новолані на схадзку. Воля нас там не лес загальна любов тут свійому народа, але окреме почитование наших народных здебільшох. Воля нас парад. Просвіта, а воля нас и наша Церква, да на 1. и 2. авгуаста будземе участніци славі нашістей народній християнскій культурі, до котрой дошла вредна гарсточка наших братох Миклошевічох Альтгіма роками.

З нагоды 30-рочнога ювілею іх запівацького хору, по особіно послужел фолькліткі їх ідейнога жытва, укажеме праве зрозумене його ролі у наших культурных змаганьях на шынірківого обсягу и признане за дотэршні позитыўны успех.

З нагоды пошырэванія іх Народнога Дому, котры з велькімі жертвамі по-дзвігли як нужну за жытво інституцію, бо іх культурны дружтва на толькі развиці и актыўні, же далей уж бездомні не могли бытася, -- велью ще з тым порадуемо ў іх на тогі пеўкі дні.

Найдземе, хто лес може, на тое вельке народніе торжество, да го по бараже ўзведземе. Найдземе набрані спасосці до народній роботы, найдземе зединіць донедна наш народны дух, а то нам да сіля и витравіласіи у наших культурных змаганьях на будзене. Т.

СХАДВКА УКРАЇНСКИХ ШКОЛЯРОХ.

Одбудзе пе у Миклошевічах дніх 3, 4 и 5 авгуаста (піораз во Ініях). Початок схадзкі будзе 3, VIII (второк) на 10 г. пред віладніком.

Рефераты, котры буду виглашены уж віроўдзельства, але кес ішце дахто сіе приготовіи да які реферат, ная тему яві Презандр.

Школяркі и Школяре, котры не жаю у Миклошевічах дах пребываць, ная то по скорей кін на адрес: П. Бушн, Минск, п. Ср. Чаконін.

Мадлімі шыніцкіх п. п. школярко и школярох, да везію учасці на схадзкі, а так исто и на шкелу пошырэння Просвітнага Дому у Миклошевічах.

Прэзандр
шебору за приготавлені III. схадаки
Українска Школіярк

Петров Престол и ширене християнства.

„Паси агнца моя, паси овці мої“. Спіснільово слово Петрова.

Намісник Христов на лес хранітель Божій науки, але в тиж і августом — житрівай іншрітель. І у тих ціх і юніх катакомбах, под жемену поверхню глібоку, біло-цілескі перко каждого Пана за шкілы народа на швіце; и за тогі, що прынія уж науку спасеня як це и за тогі, из юце блукали у юніх паганістах.

Папа Елевтер (175-189) дес катакомбах посла місіонарох до поташнікі тады Акілі по першы раз, а Папа Григорій I. Вельки по други раз. До Галії таращаці Французы посла Папа Клемент ся. Ділініан, а Целестін до Ірскай ся. Патриція Регу 723 віцівца мядлого владику ся. Бенфіда-Беніфітия и посла го до Германії, вай так у тих дзівіх прахвасох шыри науку Божей.

За часах Папы Йоана (985-996) покрасіні канца дімовідзіга Русь-Україна, а за Сілвестра II. (999-1003) Мадлірска, Пруска и Россія покрасіні канца Папы Іоана XVIII. (1004-1009). У жіздвім ваку лес по юе зачуда чистна яс Колумбо адкрыл нові шыкі на западу за океаном, Петров Престол гаік посла и там свойх місіонарох. „Ідеші научите всі язи ки крестаце их...“ До Индіі зам постали

са, Франциско Ксавері зос гіском „вінде далей и дзай" поучовав і кресцел і дошол аж до Японії — на край світу.

У пар словах туту роботу вено ширення єднай правдиней Христової науки, що ю Петров Престол выкани сониско кончел до нешта і буде до вика, обійтися, кед спомінаме „Конгрегацію за пропаганду вири", бо то тута централізація на тим апарату за ширення вири, першо у тих цезу і права рука кождої Папозі, на споміні своїй од Христа прияти обовязок. Туту конгрегацію основав папа Григорій XV. (1621-1623).

„Кед ширення христинства вільше само за себе дає як заслуга, таці найекіна часд тутя заслуги приклада Петровому Престолу", так писле историк протестант Гернер.

У перших часах христинства, у часах збойства і злоби папського Папа оставав при своїм складу, як добри пастир. Відно жили і умерали зос мучениками у катакомбах у перших трох столітіях. Треба звідні папатриє историю Папох, та там начисме: „Папох Лінн, Клет, Клементий, Еварист, Алаксандер I, умарили мученическу шмеру", а далей читаме зос „Гасін, Пій, Ананіст, умарили мученическу шмеру... Сотер, Епістор, Віктор, умарили мученическу шмеру". Так ми начислемо дванадцять пап в у тій історії. Наявеся підсумок податок 1900-тей історії Петрового Престола.

„Правди ради" из месла ай віконтольки истории туте загайд, же Петров Престол спомінавши вже Христово обівчиці и „віснагаша моя" і „щедні научите вся язичкі" і зато єден из тих історіюв так пише:

„То навесе беззмарна діяльносць, що цяни живеть обійма: од юмеріцьких горах до Альп, од Англії до Японії, од жимії Скандінавії до юга Африки Петров Престол ма вплив на юніки власні. И за тей іспремералей дужини и циркіїв діяльносць його вже жива во виставі. Шердо, що у Риму біль, уліва духа і дасків і нагрівна хвіждого вій роботника, ще більше трудася по баржій и чи найкрайніших місцях пікета".

Даліко нам не треба исти к гледаці прошевенці о тим, да нам сінка того старавія Петрового Престола буде подполна, лем ше згодадаймо терашніх місців на юніках іон-

и. Юрченко.

Пекло на жемі.

(Ледамо скелью працьами фотографії зогболянівського раю — страшних „Соловіїв", де в зоні після у вічних лісах Сибіру коло 5 мільйонів політичних вигнанців — то вожине вигнані люді (лем Українців там суть Гіроці). В жимедії на сиверу барзі хратки, а нам вони виконтурили злуги без кінця.

Виступо силох, постійковали зме. Ісли зме помалк, ставала частіше, отпочивали дужини, а з днів на днів вже мені драги зме преходася. Уж зме авт не випатралі ик арештанті (партия етану), вже зме барікей зарабали на каравану самілох; кажда кіпіл сам за себе, не требало му указована драгу, лем ше привязано трумпак дружства.

Дисципліній не було тік ніякій. Конвой (стражаре) ложили в рук пушкі на санки и зими ведро в намін як и ми поарештовали. Не знати чи ще нач то уніли такі добри халохи, чи їм плуга и чешка драга по тей страшній жижі одобрава шацки сили, чи ще кажди своїм чежким думком подал, лем нас од часу до чашу поганяка: нет ту весяй конійох (стражарох), ту єднік осудзени на пімерці юніки од тей журизи.

Лем зме ше о єднік не старали: чи не заблукави.

тингтох же келю жертви, кельо трузу уклада терашніх юніків Христов да сполії тогу пітнану Спіснителінну. Всіймі до рук юніків часописи, вони нам очі отворя.

подал Т.

Миклошевчаньом.

(в якости торжества 30-річчя церкви, посвячені В. Дону, просвітній і шкільницький склад).

Брата мою, інвестри міни.

І на нашо руски дзесі —

Гу вам юнікім писні моей

Глас з далека пісняка поці.

Не можем то застановіш,

бо ми мою твердю не дад.

Гласу тому, писні моей,

лем вони вже запомеда.

Івіці, леді, лем наїв цеци,

Любов з пісню Богоївони

Поздрав нашіх братох, інвестрох

Зос юніки вач поці пушкіні.

На коржестру, браца міни,

Вон спе вінім участновані.

Не брашм жу лем наїв изде,

бо ше з вами сце радовані.

Люд бреті и ровіні

Його пісняї та зам водзи,

През вінані нашо руски

Шицію шорхом вон преходзі.

И зос тіре ще прикатра

Як тен жіло нашо злодезі.

Кельо зос піх юнікікох

На коржестру вадим будзе.

Патри юнідзи рознатріув

И кадзи год воні греходзі

Свидомосці и злагоды

Іриней піддзе ненаходзі.

Людзе робы: тіча, вожа,

Та та дій им и преходза.

О городних бригох, нуждох? —

Воні мало бриги водза.

— Відаки ти то мой брашкі?

Писня перва не озвана.

— Поїдз, прено сом це тадзи

Накібо и воцала?

Лем єдна була згата пред намін кирибана, а з обидвох білок була густі лес. Цагала ше вона длиги кілометры пред намін и за намін, а узгловані шиці тугорез, же нам базадан и не икнадац „головний отряд" (перша чета вінчанців) узгловав драгу. Ай зме себе не представи як воні ишол и кельо кілометри чи метери презальзовав на даснь.

То була уж шеєти даснь намінто походу. Пресради зме на шиці. Від час нас пребудзіли и як вежчайно, пренагрели нас, чи аже юніки жити и гварелі:

— Ребяткі! Свядці ижко поднаждя, чтоб х вечеру на стоянку воність. Зато пасник, пагримся па человечески.

— Цо да стоянка?

Піхто не верел, же би у тим храбро могла жиць юнка жига душа.

— За 20 кільочетруф будеть ларевушка.

— пренівчовав нас кіпвой.

Шиці зме були у чуду; же мог будь тунітель у тих безконечних лесах вничині шиців засипаніх и од палого ше шигета отпитац и ту юнін поховац.

Ми Ім зяло гварелі. Уж нас сама тога вінчка окрилася и пінгелі зме ше, же зме годки пластриніц своєю цопремарзані косці, отресціше од вінох, що не камніжали, бо зме ше уж мешац не преблекали, а другі

Же да виазини на кельо нам
Роші распірі звади чходзі
И до якей то прасасці
Глубокей вади юнікіх водза?

Там дзе нештір, — там и меркія.
Вона там и цанком вада.
А народна нам робота
И Просвіта од неї страда.

До трамадки, гей Русіні!
Шиці ще ви позбівайце.
Своїй виді, народносці:
Тлардо даці ще трамайце!

Ша и так, нас нет ти вели.
Пресно да ве ми дзеліме
И тартаме, кед, в тим сбе
Врана міни лем слабімо.

Кед дзі терез добре будо
Шиці тога що ўж міне
И Просвіта и Новінкі...
Чом да од піх одстунае?

Так то, шестро — шос одновса.
Признаці юнікі ми мігтиме
Зізаке би требаці лем ше
Медзі собу зізгадзиме.

Од вапага лем вапага
Гулє зос візію даці ішо
Та и гу вея браца Срібні.
Гедро раз вон іконы прывозі.

И вінтия на перкуу вану.
Ве ве од зізко чумаса
И през трынеці днігі роіні
Як добра міц зос кохана.

А ішкі збачені дам Просвіти.
Ванкій барз у пім ужіміт,
Та и вон зос хород напінім.
Писціо весело занінівал.

Роботу вон його хлані,
Витирівалоці совітую,
А шкісіярску схадзку у нас
Тае вон щиро прывітует.

Робіце браца міни, ішедо,
Робіце як по сце почаші,
Же би парод и родини
У вас поціпене мали.

Торкі 25. літо 1937. р

Янко Фейса

тиліні по зобілакам. Кашдому у думі буда украйніса хікса пред очи цеплі під я горуче сізелі. О, що би чюжск теди не діл, да то Гюка сила вренене до дому.

Нескоро и юні зме доніли.

У поцкій цми але пред собу відаеля шеєти хікса віна до другей, а віннітры як шеєти келькі громади шайгу, лем ішварнути дражніц і дзіркі до облакох указовали, че их чловечча рука вробела, а дым з пісці комініх пітнердзял, як єст нуха жига створена.

Радесі.

Пред нас риціліг людзе цалком обличчі у меднеджих скорліх. Кінвой не а ніка перозумелі и за пісці мінуети нас по 20 порозмесцівали по домах.

Цеплата нас наавладаці, жи забули на глац. Кажды не покатуяці отсвац претапі осем аеци.

Старии не скорей позбуджовали, разкладді агень, огнівали хлеб. Єдни фріптіко-вали, другі як оца — мідлівали.

— Цайтагі кінвой, замчай ще. Ногі юнікім конухам, за сцу ѿц не індрівалі.

песня писся ж записа совершенна разни, та под чешскими условиями. Тому не таленту и розністку и пишет чуває. Наведеме лиж того, що написала у Прагу професор Невади, кед слухал паню висій, по їх приваті славни хор Олеся Копиця.

„Українська писня така природна, чи то щира сердечна, така чиста без змоби... сей смуток и веселості таки пропли, же давлю пай-зарнічний ужасник пісень". А при конці „українського хор" зос свою писню надивчали після інших чужинців и то не лам у Чеській, у Бельгії, Німеччині, Французії, але по цілому світі.

Так видимо, що наша писня и пісні розвинені навколо мене по звичаю пайбажкій и пайдлавій.

А я та на кого зас ясними талантами обіцянки подієць заострили. Не мали звісно спосібів людів по той час стояння, та пан талент остал запущено. Ми не лам же звісно до вільного відчленення нашій держави від розвинені у тим погляду, але под впливом цінності, що нас обволює, та под впливом того іннермератського гляду за матеріальним добутком, ми кус по кус забуваємо прадавні стари пісні, я нові звісно неклопом будем приємно, лебі под вільним пудах своїм творцям.

Однаки не наша Просвіта народила, а з то и „Читальни" по наших відмінах, пожизні писня — та пісня наша писня. Ось як вона перше у наших відмінах пісняцях и драматичних круїзах, а тоді ю університет до парижу.

Але загальню по звітках наших відмінах скоро єднає наша писня, іспри своїй красі а так и хорські шляхти, котре в нашому народу у креві, стрета звісно звісно привласнилося. Добри часи нашого народу тоді два важки ствари за нашу культуру и соціальну посту тимо за таке ціло, що може бути, а не жутви бути. То бара мильне и неправедніє думані, в іноді його таки, що може зробити пурзо часто и подісточна вигна не лем по широких відмінах, але и по свадебах, весільях и т. д. А кед и цілі не будемо на то уваги обрідів, цілікож не буде жутви наша чаруюча писня виступиць пурзо.

Ми які себе рахуємо не можемо дати таке „цілої", що було вонце первісне, пред коєрнім він пісні не було? Ва вінце по гвардії Дарвін (тот, що гвардія же чоловек походи сід малів)?

— Помалі — помалі! Із николайче своєго учителя в гробу — під спочинка у миру! — Гей, Дарвін знал поморівад малих широм од створеня північ, як по Гегелю (то така писня) своєю думи (ідеї)... але до тіх ти доможе и Дарвін и Гегел? Пизанс, що звісно мали на початку чи курка чи вайцо — остава таке письмо.

По та ляж курка! Більше думані же курка була друга, а вайцо перша, прел тим вайцом не було пісні. Гей а як ти в курка и вайцо. Однаки же припини на шарт? То пітанс... Йще які жутви! Ішайце жи писні приємні!

— Ой од того же чоловенку дж зос грави курка. На курка саму себе не пікрувало, якіцо себе иже мені. А а іншого буде звісно пісні... А ту и вайцо и курка. Ту уж курківши тираніз же лебіді себе зовні слікі створили, лебіді их даю други в іншого створили.

— Та вінце, що нет на звичаю таємого дурного, що бід зверя таке, що курка и вайцо сами себе створили. Правда? А в іншого звісно лем не може бути пісні. Остані звісно лем тири, що була хтось, що мав вайцо

о тим, що які велике значення за нашо відміна звітка писня и пан пісняцькою либо церкови хор!

Тих днів було браць учасці у один вперше того рода преслави у наших країнах у Миклошевіцах. Крем присвятив сказка, піснями Народного Дому, 30-річного ювілею церкви, школи і сільські сказки и 15-річниці тодішнього хору. Цей то буде на часі тіму скромному, але культурному нашому відміні. За тоді пісні роки, піснерівній чесній роботі, кельо добра тімо дружство своєму відміні звітку. Може бути що сама писня Якіо по свідомі кінського, — що красни писні приємні скромному відміні, істри були усієм творчим нових панів писень у наших душах, — кельо зостави письмінка пурзо виступиць, що би вінцік побудували моральне почування у нашій молодій Человечі, — кельо дали добри ярмарки, що треба свою руку зос сірній ліпощі гартою, — кельо дали поняття о організаційній роботі, — а кельо опішкотиши душу зос світова виступиць чи то у церкві, чи на сцені... и т. д. Можи би звісно це тише ту пісні, але кратше пояснюю так, що єдні добри народні хори по наших відмінах мають велике культурне значення із лем за свій віктор, але и за пісні наші народ. А ту тому, хор в найприскладнішій апарат звідку організаційну роботу, бо людів сіда пісні так не може повінні и працювати, як писня, и особено панів писня и нашого кінського, котри так обдарені зос тижа галантами.

Найславніші наш діярії и познаватель панів охий и пісні професор Олеся Копиця документовано нам твердит, що наш народ має сіле богатство своїх писень и високу хорську культуру уж у найкращійшій підлітків, якщо у підлітків часів пре інкредінції. Задача, що нашому народу писні и хор у креві и косціх, що м'ято даць таке, що кельо власне, а не ярмарки. То не ми и асанка о тим жонеме присвячениц, що лем на Україні, але тиць и ту чи іншу у нас, почніти тиши присвячениц, якщо пре то, що звісно має спосібів (школопанік) людів жайн, а друге що звісно є „дакус бара" із матеріалізмом добутком пригоди. Н. пр. єдно діярії пітредніх способностіх и голем з іншій кращійшім відмінім теорії але пол труду вінє скорій пісні наших піснякох из другої народності. То іракса гутора.

(курку) створиця вінціто. „З іншого" скрип. — А біт дахто, що би вісім з іншого даць зробиць?

— И то правда! Гібаль вісім чудом.

— Відміні? Баш тоді я сідел, да ми працюаць, що то по пусте пісні, але баш відміні — проблема, а може бути и найкращійші.

Людєв досвід до Бога. Не звісно, що були навчени, піснікультурні, дурни — як то безбожні швидко гутора проявлять, до веря — але баш же пісніпісні буці дурні дум розумни сітівріння, як їх пріорово в згада. А баш у тим и відміні Бога. То не крапайдзене, бо воно прастаре — и тиць уж було, кед бут вінє лем ідея уні, що збачел курку лебіді вайцо.

Кед ти замініши, порозумійші о тиже „вайцо", по же воня — якіцо жемінка вуїт — або и веци. И тог уні себе муніса повесі так: муніса, прісанап лебіді же кед Творець, лебіді же я у розуме похібені. Баш иресто у один дві тисячі роки старій книжки пісні так: „Рече безумець — пість Бог". — Навесе таке даци лем безумні чловеки може повесі.

За В. поїдал Т.

**Посилайце заостату
предплату!**

Із закорублені дар Божі, що хоту Божу звініти и написи культуру христа. Із хором и пісні що учиме свою любіць, ширину благородства, нашо народне мене робиме належне співту пісні. А и тіто не забудиме, що кельо народи зос писні свою ідеїльну долю вінівськими. Кед Наполеон згребякі Немеччу, геда імператори хори склали костини, Талезів зас Іздіївника писням виборгія свою ідею буду, а Чехи як зос Сметановими писніми зложили землім ідеїчним житлом.

И панка писня у гіліи жутути парідкі потестиць да не здогадаю я за пісні у миріду долю, даж и заме колебіць з цілим ширином а предплату буде яко у наших сілох.

ТОРЖЕСТВО У МИКЛОШЕВІЦЯХ. ПРОГРАМА

Преслава 30-річнія грохот Пірків, 15-річний пінівський хору и пісніцькою пооббудованого Просвітного Дому у Миклошевіцах.

В підлію 1. VIII. 1937. року Вільна Служба Божа и пісніцькою Просвітного Дому. Віл Сл. Б. пісняв мілонівський хор, Пінівський балет.

Вечар забави зос гайдуницу програму:

- 1) „Перша точка"..., виводза даси.
- 2) „Аероплан" и „Котуцік", діяльніці дасіо.
- 3) „Божко каторж" лазенським співає все оркестру.

4) „Зінчик"..., виводза даси.

5) П. Завадський: Степані баритону, Дм. Котко: Гасіза, пісняв мілонівським хором.

6) „Писня молодіжі", лазенським „Інслінг" од др. Габрія Костелікі, діяльніці.

7) Дм. Котко: Жечичев бреністок. Котко — лазенській: И по тобі бік гора — вінане, Котко: Розріта магія; пісня вінані хор.

8) П. Різант: „На сінокосу" ардестава.

9) а) Ніжанковський: З пірнінки; б) Катікі: Сонце пінівського, в) Недільський: Засід сонце, пісняв мужським хором.

10) Балет дасіо..., зос музику.

Крем того кельо пісніцькою, да не у програмі. Програма га Ізяї. поідзевок пісні, неча.

Тиць нововажме пісні вінані, котри би случайно не дестали поколинки, но уні засідни, да вінівська тиць пісні не відівте.

Вінівські цени: I. місто: пісніце 10 д.; II. м. пісні: 7 д.; III. м. пісні: 4 д.

Перша дасін дасін не во буде вінані. Но програми пісніца діл буде вінані...

Одбар

ПАНІЙ „ЗАГРАДКИ".

Заградко, заградко,
Вінє на це думахс,
Приятелюко міша,
Вінє це спомінає.

Кеди видзені — новідз —
Крамін не моліміс,
Віні — дасін не до віходи
шынікі походзіміс?

Ми би уж не дзабані,
Да до скорей приїдзені,
А ти пісніца чевам,
И гу пам не падзені.

Алтуро па не чехані,
Алтуро мія мунішме,
Кеди же це, ёсли
Уж раз увидзіміс?

Як будзені вінітатрац,
Як «Дзінікою» — така?
Иста, красна, міла,
Чи сіда пішніка?

Ой, недно це руски
Дзені уж чеханіс,
И предплату алтуро
Уж шынікі ріхтаме.

Таріл. 21. ліпля 1937.

Янко Франіс.

Литература и воспитание.

Човек у своїх житівців твори для хори
кемаю відігні ціль, лежить на му олігчую життя,
ко які руки су праведно поведінно документи його
душевного життя (думання, переня і по-
хопення), а тут документ в прос душевного
притваряє його література. Гей, література
в така його культурній предисці, його полі-
тичного и езотеричного розвитку, ч як така
вона може завжди відігні чисто у його якня
и приватним житівце. Єст наукових до по-
близах вредності літератури, и твердза же
вона не принцип зліку практичну вредності
човенства у його житівце. А чи то єще ав-
тентичним так? Но! Література тече не привони-
бани директно хаски човенкові у його житівце,
вона має відігні ціль — в зельо членів
ціли, ціли, що човенка дієтичне на єще вища
степені його душевного життя, да укаже чло-
веку хіби, до яких пади у своїй пренебреженні,
да му укаже на його слабі страни у пошкод-
женнях, а надій в тим да му укаже и на
способ за його побоюваніс, начак поведінно
да човенка воспівіть у прямім зваженю того
стока.

Знам же не введен людьми западом у чим ще состої тута якісь моц літератури? Тото питання однажде кец має у виду, що література бере за предмет своєго учения тогоди човека палібарчої інтересує, а то с баним човеком! Література винагороджує човенка у іншіх обличках його рушія, у тим-б доколи наявна моц літератури? Вона в другій Імпресійні фактор при воспитанні, бо в у ній поз бердане искусство життєвої боротьби! Чоловек без правда могод за задоволиць свою чужини потреби в прослабрій відповіді, але чи не цілью життя состої у задоволенню своїх чужиних потребах (вегетацію) у викликанні культурних доброд (богащень)? Не! Ціль життя музин буде всікож виснан, а до того виснано цілю не приходять найяскінніше засоби добрій кінівки (хочає не деньго вообще може приси). Література є цагле конпар науки, охоплюючи при воспитанні музин водінній наївс-її разуму! Єй воспитанія моц напроповедана.

Ветърни французи литерат Жан Пуйо правду ма ѹд гугори же с книжку у рукох може баръ кельо посещегиц, а през яки баради то, добра книжка в паймание приятел; този аме наука ирица час не винимес, кед памъте зема учти вона за наши будзе чекац, а беа здравей и добрея литература, ист добрея воспитанно. Воспитано к литература су два обийки, хтори су несно авзанио иден в зруци. Кельо иден чювеш личина, його литература личина, а доброта човекова почива на добрея воспитанно, хторе му заш чен дава добра книжка, т. е. литература. Кед е так тоди ѿд падношицки щерддения хтори менъиза власна литератури. Но главис до ний покладили свойо думки и паймурдриши людзе того пътета, а вона нам дава возможносци да ѿс зшици, каким тим запрещенiem добром улоанаме, вона с дакле видно и извор личина и мерросци и излетло! Но мухин ѿе наглашци же не за кажду литературу важи тово исте правило: литература жельо извржая и воспитува телько ишто исто и потгубиц човека! Зато вие пришиберишо книжки мухин мериковиц яка вий тенденция (що сце чатошкую донесци). Аз-нак ту не циль да бенедукме о литератури, ктора е погледъльна за човека, аля о той ѿе я воспитано. Зато ѿе при воспитовано свойо подмладка мухин водаки рачука и о його литератури т. е. мухин ѿе доеном уж у младиц роках давац добру книжку до рукох, разумне хтора в прилагодъена пивбу його душеви ниго живота:

За туго ствар найменше су випеліжки дзецінскі архівоведки, писці, присловіжки и другі виречкі и то сіда да літератури! Кер будзем так поступаць при воспіванню свойх дзедоў, цюк су віце мали, тэзи ўсе можемо нарадзіць од іх жа им кабічка будзе глядзіць вадзітель попытшіе у жыроце, а то ѿ пайглазійшіе, научыць дасцю да залюбіц іхажку, то ся наша злужносць. Лам з хізжку у руках у чы-
моще нас може восьціць усіх! П. А.

Господарски поради

Капитици ц жохтар келю раз айнаны-
ты, же ше мяекко авари, бо ше ня трамат
у дөсүп добрыя нюре и чистоти. Зес обычну-
на и чанту инде ие мажи их часын надоси-
очисници. Алы жеңи их будасын икимдаш зес ви-
ду, у хтерей тиа ростолең на талбо замырзил-
лей касерини (зес динатики) тендер суданда за-
макко будас наложи чисты и алдана.

Одят зос овоци. Славян «этотики» съя-
щеник Крайко разсан инаким подсказ, да себе
прави одят зос овоци, потру пешак неможеш
у дома на юди захадиши. За титу роботу
треба маш вскыу фляжу зос шароким гардоам.
До тей фляжы нареки чи желаней чи узретай
овоци тич до верхя фляжы, а венка на тогу
нарезану овоч лачей тельо води, да вода
овоц пригрис. Фляжу на верху зос цапром
засеки, па паперу направ зос гвоздом дасиелю
дакрии, и замеси фляжу дагде на слуска.
Онеси зос воду на фірамко ковре и кед прес-
тате зрасц. звеси сутони, лем ги на чисту ре-
зинку предпази з за потребу одлож. Так се-
бе можеш порнігти овоч на другій час.

Да и скажи, по го у фадокету хасиуен не врдвали прек яхму и за час, док з ним не ребяш, чебре то очен оц бага и другей по чистотъ таке чисте замоч до вода, у хторкии разминнат гавиского замка и осунт го. Таке чистине врдвали може и роками стац а да не измениши.

Статок висіде на мухах найчастіше опувані так, що место чищення мухи піддає пам'ятінню все рібозу маску. До рабов'ї маски пам'ятіння додіється до інших способів, а десь на статку пам'ятіння место все туту маску, там муха биковно не піде.

Хробачки у уху. Вельорев не статок зас ухом вуха до дрэва леба зас ўадно кагу іскрабе по уху. Грыгікія тему у пайвецей случайкоў быт то, што муха садзючи свойю язычкі статку да уха, а чога пецица тече статку ухо и так су ярчынка пшербеню и болю статку та не ѿ тога зла слу спасебодзец зас дравязыком. Накеда то-обачнік, такой препятствія статку уха и кес пайдзеси у уху драпавінь го кельце можеш, а рани нафас зас герметыковы плавіком. То найляжчысіе зробім зас піркім. Такіе хоры ухо прэпараты пашырдасць раз док рани не зарошлю. Калі статок и далаў себе драпас ухо, венка мухня буц яшчэ дацьцел хробачкоў, якія винесіць глыбіне га ціко чи ж муха лініяц зас пруткіком. У такіх случаю часці да уха воді, и так хробак відзе на верх и лёгко га установі.

Киринашу вищу на древе, которая показывает як пленниками у громадкох з дреками (свою) барз с укоцтвом, набгунима и найбогачанням з древа уистони, що древо обнажи по заражених местах все мідліну, цо як осталося од рапбаня.

Да квоку одбигеш од шеджени приважај на хрибет маци чомочок слами. Тог чомоч на таху с пужду квокк, же забуде на шеджено старајуци посак да је ослободат чомона а хрибета.

Кед єщє мац' осурки до дозній смаку, старані кожду огурочку вакеди пуками же в досі велика, а які відпей не дай на коренях доварець. Вакеди єдна огурка на кореню дозреває пресовані соліючи хвістинці.

Бърза

Жито 178—180 л.; Овес 100—102 л.
Кукурудза 92—95 л.

Плацели предплату

Пародия Читавница Господица 10 динара за 1937. — Никълай Р. Керестур художник, 447, 60 динара за 1937. год.

Петровци.

Помінданіс іодого криза. В подсіду IS. VII. того року, за служби Богоївр скончелоше пис у нашій церкви туркестанське винищання Великого іодого криза, щогти наявною до нашої церкви зов пасхальним певним лояласієй богообойних женох. Криз краски, велики, а нум му буд лепінь. Миззіл Дирекілдік — Кетеленг, котра заринала 200 Денарія так, же терзія наше земні пінніток як други зброяні якбо фіропи чи церкви, юсти наїм бара потребник, а церква, ходячи наше велико дчуства по може пункац, — Шарик дрівательськом пай Господь Бог сторицею западину, —

Преценциране чекоди од лицу. — Некаде уште во наших земјоделјувања, пчеларство, сировинарство и бројдоловството ходите побити лиц на други идеји Русијалците. Так дањска комесија, котрой било доделена уставниот члену, продолжила својата работу. У комисији били агроном-инженер од Банскај Удружење Стевослав Јанев, затим Југос Михаил и Бурчак Ферко од странец најавувајќи одбору. Комисија претвршила, же побите од лицу 10—70%, на житу, зеленох, кукурици и пасули. Грегорија и церкви на бетонку не пријала под чекоди пак искажбја, па по најавите одборите уложела до започнување слободно време за думаше. У сваките бавенији познате нам, же постои присилне осигурување и то ше излзи по ше рукаструмци 5 динари првниот (срем индузтири и концесии, за котри же скреје излза по 100 ден, војјутру), та очекуваме, же вкупна по јак побити достапне арандеје одговарајќи. У вештајајањаја муковардарскиот ереку инстанции насталски изборни градби, же би ше новине да премине на 15 ден, по когјутру, а тим же би ше доведеше и одколесување, бо ту бараја чисти лиц прави чади. — Петровски.

Кересстурци?

Хто єшэ в падвейю 1, авт. поўсць лас
Керестура па віцебскім да Миндошчынскіх,
най прыдзе на саботу вечар до Чыгальня
пры датчаркі!

Крижевци.

Штири Сестри Василианки склацю
вични обит (Профстки). На днен са Ман-
рини у катедралней виадическай церкви по-
перникя, од хеди тата церкви постой, скла-
даю наро Сестри Василианки Горнатки вични
обити. Вони не хотую да чим скорей пазб-
раю потребну суму и да отворе атен дом у
Жкумберку, аде би могли заберац вали дзени
и у захоронки их поугонац. За то една од
тих Сестрох звершила курс захоронкови, а
други два звернуло претпаратию.

Вінчуючи це тим величним торжеством і
модати Господа да чим скорей започаю
своє п'єсьму роботу медаї нашими вирішками
у Женеві.

Благословена нова церква у Столину — на южній границі нашої держави. Під час санкційської війни була розвалена наша церквичка у Столину. Вирік баро чокко акошеви, що ти могли відібрати стару церквичку із ше вибудоваць. До Демидів'я им баро даліко, та не чудо все людес младши уж не могли витримати крещ церкви. Обрачали їх на паніки страни и полегли помор. И Бог вислухав их молитви. По 22. роках могли знати у своєї церкви іспанца Службу Божу. Для 20. тутого року поблагословив тамошній папошень Капсаровіч видно зде панотою Поповичном нову церквичку. Людзі зог радосці плакалі і сердечко расковали Богу, котри им здела-

